

Šachy na PC nebo smartphone

Dříve šachisté studovali svoji oblíbenou hru se šachovou knížkou v ruce a skutečnou „3D“ šachovnicí. Dnes se sice šachové knížky také vydávají, ale obvykle je přehráváme na „2D“ displeji a ještě častěji jsou ve formě pgn nebo cbh souboru. Přehrávání je tak jednodušší, ale tím i povrchnější.

Navíc můžeme přenechat analýzu naší prohrané partie šachovému motoru a pak se jen divit, co jsme všechno neviděli.

Jestli je to dobře nebo špatně řešit nebudeme, protože pokrok stejně nezastavíme. Zřejmě i pro vztah šachů a šachových programů platí: dobrý sluha, ale zlý pán.

Proč?

Pokud si pouze přehráváme partie místo na dřevěné šachovnici na počítači nebo mobilu, tak to je asi jedno. I když pro náš mozek to může být fuška, přeorientovat se z 2D displeje do skutečné hmatatelné reality českých klubovek, až si sedneme ke skutečné partii. Ale s analýzou partií už to je jiné.

Šachový motor, který provádí analýzu, každý tah ohodnotí číslem:

kladné číslo – výhodu má bílý

záporné číslo – výhodu má černý

V tomto čísle by měl být ukryt jak materiál, tak i pozice (vývin figur, lepší nebo horší pěšcová struktura, bezpečnost králů atd.).

Například

0,0 rovná pozice

+1,0 bílý má výhodu ekvivalentní jednomu pěšci

-3,0 černý má výhodu ekvivalentní lehké figuře nebo třem pěšcům

Mějme ale pořád na paměti, že všechny šachové programy jsou pouze stroje, které „vidí“ nesrovnatelně víc než my a jejich hodnocení se může od toho našeho lidského výrazně lišit. Například pokud Stockfish určitou pozici ohodnotí + 4,3, tak to může být i proto, že spočítal někde v dálce jedinou úzkou taktickou cestičku k výhře, ale pokud my na ni nepřejdeme, tak to rázem bude -5,8.

Nebo může některý tah ohodnotit + 4,3, tedy značná výhoda pro bílého, ale vede to do pozic, které jsou příliš nasáklé taktikou. Druhá varianta má pouze + 1,2, ale zase se v ní cítíme jako ryba ve vodě.

Berme proto všechna tato hodnocení s rezervou, hrajme hlavně šachy, které odpovídají našemu stylu.